

Afgørelser – Reg. nr.: 05593.01

Fredningen vedrører: V. Engklit

- delvist ophævet, se reg.nr.
7912.00

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet   24-03-1976

Fredningsnævnet   22-05-1973

Kendelser

Deklarationer

OVERFREDNINGSNÆVNET>

24/3-1976

U D S K R I F T
a f
OVERFREDNINGSNÆVNETS KENDELSESPROTOKOL

År 1976, den 24. marts, afsagde overfredningsnævnet følgende:

k e n d e l s e

i sagen nr. 2196/13 om fredning af arealer af Kandestederne, etape II.

I. Hidtidig landskabsmæssig sikring i det pågældende område
(jfr. kendelsens oversigtskort).

Ved overfredningsnævnets kendelse af 19. januar 1940 frededes nord for Kandestederne et område på ialt ca. 1.500 ha (Hulsig-fredningen) beliggende mellem Hulsig mod syd og den statsejede Skagen Klitplantage mod nord.

Ved overfredningsnævnets kendelse af 5. december 1962 frededes syd for Kandestederne et areal på knap 1.500 ha (Råbjerg Mile-fredningen) omfattende Råbjerg Mile med omgivelser, væsentlig beliggende syd og vest for milen. Denne fredning grænse mod øst op til den staten tilhørende Bunken Klitplantage.

Ved de foran nævnte og nogle mindre tilgrænsende fredninger var der i forbindelse med de statsejede plantager syd for Skagen by sket sikring af et betydeligt, væsentligt sammenhængende område nord og syd for Kandestederne. Denne arealsikring omfattede for en stor del områderne fra Skagerak i vest til Kattégat i øst.

Som et led i bestræbelserne på en nærmere sammenbinding af disse områder nord og syd for Kandestederne samt for at undgå sommerhusbebyggelse på værdifulde arealer ved Kandestederne afsagde overfredningsnævnet den 17. maj 1974 - som 1. etape af en større fredning - kendelse om status-quo-fredning af et areal nord for Kandestedervejen på ca. 415 ha, hvilken fredning

var baseret på en med ejerne opnået forligsmæssig, særdeles rimelig ordning.

II. Fredningsnævnets behandling af nærværende fredning, Kandestederne, etape II.

a. Sammenfatning.

Ved kendelse af 22. maj 1973 har fredningsnævnet for Nordjyllands amts nordlige fredningskreds besluttet fredning af et areal på ca. 285 ha beliggende umiddelbart ved Kandestederne, nord og syd for Kandestedervejen, hvorved der tilvejebringes sammenhæng mellem de under A nævnte store fredningsområder nord og syd for Kandestederne. Fredningsnævnets kendelse omfatter 9 ejere og tilkender erstatninger på godt 2 mill. kr., fordelt på 6 af ejerne, medens 3 ejere har afstået fra at kræve erstatning. Godt 220 ha af det fredede areal er beliggende i byzone.

b. Fredningssagens rejsning.

Fredningssagen er ved skrivelse af 7. december 1972 begæret rejst af fredningsplanudvalget for Nordjyllands amt og Skagen kommune i forening, idet der i fredningspåstanden henvises til den landsdækkende betydning af at bevare de pågældende store områder fri for bl.a. bebyggelse, hvortil disse i det væsentlige var disponerede i henhold til tinglyst kystbyplan. Byområderne i henhold til denne byplan blev ved by- og landzone-loven konverteret til byzone. Bekendtgørelse om rejsning af fredningssag for de af Kandestederne, etape II, omfattede arealer foretoges bl.a. i Statstidende den 25. januar 1973.

c. Fredningens afgrænsning.

Påstanden vedrørende fredning af arealer af Kandestederne, etape II, som blev fulgt af fredningsnævnet, omfatter som nævnt dels arealer nord for Kandestedervejen og dels syd for vejen. De mod nord beliggende arealer, der strækker sig ud til Skagerak, slutter sig mod øst til den ved overfredningsnævnets kendelse af 17. maj 1974 fredede etape I, og mod vest grænser arealerne op til de (mere) bynære arealer ved Kandestederne by. Området syd for Kandestedervejen udgør overvejende meget værdifulde forarealer til den ved overfredningsnævnets kendelse af 5. december 1962 gennemførte Råbjerg Mile-fredning og grænser mod øst op til areal af Bunken Klitplantage.

d. De almindelige fredningsbestemmelser går i det væsentlige ud på, at området skal bevares i dets nuværende tilstand bl.a. med forbud mod terrænændringer og nye bebyggelser. Ud over den eksisterende offentlige adgang gives der almenheden en vis yderligere adgang til arealerne ad særligt aftalte stiforbindelser.

III. Overfredningsnævnets behandling.

A. Sagens forløb i hovedtræk.

a. Fredningsnævnets kendelse blev indanket af de nedfor som lb.nr. 1, 6 og 8 betegnede ejere med påstand om væsentlige forhøjelser af de af fredningsnævnet tilkendte erstatninger. Endvidere påstod Nordjyllands amtsråd, at 9/10 af de ved fredningen forbundne udgifter afholdes af statskassen under hensyn til fredningens vidtrækkende betydning såvel i landskabelig og rekreativ som i naturvidenskabelig og undervisningsmæssig henseende.

Den 25. september 1973 foretog overfredningsnævnet besigtigelse og forhandlede med de implicerede parter og myndigheder, hvorefter det besluttedes at stadfæste fredningsnævnets kendelse med visse mindre ændringer vedrørende fredningens omfang og indhold. I spørgsmålet om erstatningernes størrelse så overfredningsnævnet under hensyn til de nedlagte erstatningspåstande - 100.000 kr. pr. ha for byzonearealer - ingen mulighed for at tilvejebringe forlig med ejerne, hvorfor man anmodede taksationskommissionen om at ville fastsætte erstatningerne til samtlige ejere, som havde påstået sig tilkendt erstatning.

b. Ved kendelse af 9. september 1974 fastsatte taksationskommissionen fredningserstatningerne til beløb på tilsammen 12.568.300 kr., fordelt med 19.300 kr. på 3 ejendomme i landzone (nedenfor betegnet som lb.nr. 1, 2 og 4) og 12.549.000 kr. på de i byzone beliggende 3 ejendomme (nedenfor betegnet som lb.nr. 6-8), hvilket for sidstnævnte ejendommers vedkommende var baseret på en takst af 100.000 kr. pr. ha ikke-klitfredet areal.

c. Med disse erstatninger fandt overfredningsnævnet ikke at burde fremme sagen - uanset dennes uomtvistelige betydning såvel regionalt som for landet som helhed.

Efter en samlet henvendelse til overfredningsnævnet fra ejerne, lb.nr. 6-8, som var positivt indstillede over for

hel eller delvis fredning af deres arealer, indledtes herefter forhandlinger, som - efter en fornyet besigtigelse - førte til en forligsmæssig ordning med disse ejere, hvorefter den nord for Kandestedervejen beliggende del af matr.nr. 2 a, Starholm, på ca. 32 ha udgår af fredning, medens deres iøvrigt af sagen omfattede arealer fredes efter følgende hovedpunkter:

1. I henhold til lov nr. 230 af 7. juni 1972 om erhvervelse af fast ejendom til fritidsformål erhverves af staten v/miljøministeriet et areal på ca. 67 ha syd for Kandestedervejen, tilhørende ejerne lb.nr. 6-8, jfr. kortet, for et samlet beløb af 1.990.000 kr.

2. Hos disse ejere sker der herudover status-quo-fredning nord og syd for Kandestedervejen af et areal på ialt ca. 61 ha for et beløb af 1.095.000 kr.

Det er endvidere besluttet at tillægge ejerne sagsomkostninger med et samlet beløb på ialt 60.000 kr.

d. De øvrige af sagen omfattede arealer tilhørende ejerne lb.nr. 1-5 og 9 - ca. 124 ha - fredes status-quo for den ved laksation fastsatte erstatning på ialt 19.300 kr. Disse arealer er overvejende beliggende i landzone eller er i offentlig eje.

B. Overfredningsnævnets beslutninger i enkeltheder:

1. Fredningens omfang.

Der fredes et areal på ialt ca. 253 ha, tilhørende 9 ejendomme, som vist på det kendelsen vedhæftede kort. Heraf er godt 66 ha erhvervet af miljøministeriet under sagen ved endelige skøder, og arealerne er udstykket som matr.nr. 2 p, 3 y, 5 al og 6 f, alle Starholm by, Skagen sogn. Det er i skødet aftalt, at de hidtidige ejere bevarer rådighedsretten, herunder jagten, i deres ejertid. De erhvervede arealer er på kendelseskortet vist med særlig signatur og fremgår iøvrigt af nedenstående fortegnelse, men de nye matrikulsbetegnelser er ikke anført nogen af stederne.

2. De almindelige fredningsbestemmelser.

(for såvel erhvervede som blot status-quo-fredede arealer).

§ 1. Den nuværende tilstand skal søges bevaret, således at arealerne kan henligge som hede og klitareal, dog skal dyrkede

arealer fortsat kunne dyrkes.

§ 2. Der må ikke på arealet opføres bygninger. De eksisterende bebyggelser kan bevares, og ombygning kan ske med tilladelse fra fredningsnævnet.

§ 3. Det er forbudt at foretage opfyldning eller afgravning af det naturlige jordsmon.

§ 4. Hegning er kun tilladt i det omfang, dette er begrundet i landbrugsmæssige hensyn.

§ 5. Fremføring af telefon- og elledninger og lignende må kun ske ved jordkabler, medmindre andet tillades af fredningsnævnet.

§ 6. Ud over de til enhver tid gældende regler om offentlighedens færdsel - lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. oktober 1975 om naturfredning og lov nr. 84 af 25. marts 1961 om sandflugtens bekæmpelse - tillægges der offentligheden adgang til gående færdsel på de fredede, indhegnede græsningsarealer. Fornødne hegnsgennemgange til disse skal kunne etableres ved fredningsplanudvalgets foranstaltning.

§ 7. Fredningen skal ikke være til hinder for, at der med fredningsnævnets godkendelse tilvejebringes parkeringsmulighed på det fredede område, eller at der efter nærmere aftale med lodsejerne etableres gå- og ridestier.

§ 8. Den nødvendige landskabspleje til bibeholdelse af arealets karakter, herunder eventuelt fjernelse af selvsåning, skal kunne foretages ved det offentliges foranstaltning og for dets bekostning. Ligeledes skal de af hensyn til sandflugtens bekæmpelse nødvendige foranstaltninger - herunder terrænændringer og hjelmeplantning - være tilladt.

Påtaleretten tilkommer fredningsnævnet for Nordjyllands amts nordlige fredningskreds og miljøministeriet.

3. Særligt vedrørende lb.nr. 6, Karl Georg Hjorth.

Fredningen skal ikke være til hinder for, at der på det status-quo-fredede areal af matr.nr. 6 a, Starholm, syd for Kandestedervejen opføres et énfamiliehus, dog at husets placering og udseende forud skal godkendes af fredningsnævnet.

4. Erstatningerne.

De med fredningen forbundne udgifter er som foran anført afgjort dels ved det mellem det offentlige og ejerne af ejendommene lb.nr. 6-8 indgåede forlig og dels ved taksation forsåvidt angår lb.nr. 1,2 og 4. Erstatningsbeløbene, der bortset fra sagsomkostninger forrentes med 8 % p.a. fra den 22. maj 1973 til anvisningen, fremgår af nedenstående fortegnelse.

Det er besluttet at lade staten afholde 9/10 af udgifterne i henhold til nærværende kendelse.

De fredede arealer - ialt ca. 253 ha - er vist på det kendelsen ledsagende kort med særlig angivelse af, hvilke arealer der er erhvervet af det offentlige.

Konklusion.

T h i b e s t e m m e s :

Den af fredningsnævnet for Nordjyllands amts nordlige fredningskreds den 22. maj 1973 afsagte kendelse stadfæstes med de ændringer, som fremgår af foranstående.

Fortegnelse over de ved overfredningsnævnets kendelse fredede arealer af Starholm by, Råbjerg sogn, disses ejere samt tilkendte erstatninger:

(I parentes er angivet frie arealer, d.v.s. arealer, som ikke er undergivet klitfredning eller omfattet af byggelinie).

Lb.nr.	Matr.nr.	Arealstørrelse fredet ha	Navn og adresse	Erstatning
1.	5 <u>d</u>	23,31 (19,37)	Fru E. K. Friehling, Madvigsalle 3, København V.	12.600
2.	Del af 14 <u>a</u>	10,34 (2,00)	Sv. Wiig Hansen, Esplanaden 28, København K.	6.200
3.	2 <u>b</u> , 2 <u>c</u> , 6 <u>e</u> , 14 <u>c</u>	83,55 (41,25)	Skovstyrelsen	0
4.	5 <u>s</u>	0,64 (0,54)	Anders Jensen, Skarpesvej 161, Skagen.	500

Lb.nr.	Matr.nr.	Arealstørrelse fredet ha	Navn og adresse	Erstatning
5.	7 <u>d</u>	4,86 (2,08)	Fru K. Salling Mor- tensen, Adolph Meyers- vej 4, Århus.	0
6.	Del af 6 <u>a</u>	62,66 (heraf over- draget til staten 19,91 ha) (40,51)	K. G. Hjorth, Vester Starholm Hulsig.	640.000
7.	8 <u>f</u> og del af 3 <u>a</u>	15,81 (heraf over- draget til staten 3,71 ha) (11,91)	Fru Astrid Hjorth Kandestederne, Hulsig.	195.000
8.	Del af 2 <u>a</u> , 4 <u>c</u> , 5 <u>a</u>	51,4 (heraf over- draget til staten 43,6 ha) (49,4)	Mads Kokholm og fru Marie Andersen, Kandestederne, Hulsig, samt fru Rigmor Darling, Parcelvej 37, Holte.	260.000
9.	Del af 4 <u>d</u>	0,93 (0,93)	Thorkild Christen- sen A/S, Kong Christians Alle 37, Ålborg.	0
253,50				1.114.300

Udover de foran anførte erstatninger vedrørende ejerne lb.nr. 6-8 er der tillagt disse ejere sagsomkostninger med ialt 60.000 kr., fordelt med 15.000 kr. til ejerne lb.nr. 6-7 v/landsretssagfører Kjeld Nikolajsen, Grenå, og 45.000 kr. til ejerne lb.nr. 8 v/landsretssagfører Kristian Nielsen, København, og advokat N. E. Westen-Jensen, Ålborg.

Udbetaling af de tilkendte erstatninger samt omkostninger, ialt 1.174.300 kr. med renter som ovenfor bestemt, har fundet sted.

Udgifterne er fordelt med 9/10 på statskassen og 1/9 på Nordjyllands amtsråd.

Udskriftens rigtighed bekræftes

J. Fisker
J. Fisker

FREDNINGSNÆVNET>

1318 I SV

REG. NR. 5593

22/5-1973

F r e d n i n g
af
KANDESTEDERNE etape II.

=====

22/5-73

År 1973 den 22. maj afsagde fredningsnævnet for Nordjyllands amts nordlige fredningskreds i sag
F.s. 4290/1973: Fredning af Kandestederne
etape II

sålydende

k e n d e l s e:

Ved skrivelse af 7. december 1972 har fredningsplanudvalget for Nordjyllands amt og Skagen byråd rejst sag om fredning af ca. 277 ha i Starholm ejerlav, Skagen landsogn, i tilslutning til det ved fredningsnævnets kendelse af 11. december 1972 fredede område på 415,32 ha, Kandestederne etape I. Skrivelser er sålydende:

"Under henvisning til naturfredningslovens § 1, jfr. § 11, tillader Skagen byråd og fredningsplanudvalget for Nordjyllands amt sig i forening herved for Fredningsnævnet at indbringe spørgsmålet om fredning af det på vedlagte kortudsnit (1:25.000) og tilhørende matrikelkortudsnit (1:10.000) viste areal, der er beliggende nord og syd for Kandestedernevejen og umiddelbart syd for etape I, der grænser til "Hulsigfredningen" (fredet ved Overfrednings-

nævnets kendelse af 19. januar 1940), og grænsende direkte til "Råbjerg Mile-fredningen" (fredet ved Overfredningsnævnets kendelse af 5. december 1962).

Ifølge den af fredningsplanudvalget for Nordjyllands amt udarbejdede foreløbige sammenfatning af fredningsinteresseområdernes fordeling er arealet beliggende inden for fredningsinteressezone I og II.

Det omhandlede areal, der er på ca. 277 ha, er i sin helhed beliggende i en tinglyst byplans byggeområde.

Skagen byråd og fredningsplanudvalget skal herefter nedlægge påstand om følgende servitut på arealet:

1. Den nuværende tilstand skal søges bevaret, således at arealet kan henligge som hede- og klitareal, dog skal dyrkede arealer fortsat kunne dyrkes.
2. Der må ikke på arealet opføres bygninger. De eksisterende bebyggelser kan bevares og ombygges efter nærmere indsigt fra de påtaleberettigede.
3. Der erhverves ret for ^{det} offentlige til at etablere et 20 m bredt beplantningsbælte på matr. nr. 2a Starholm langs dettes grænse mod matr. nr. 4m og 4l ^{smst.} /til sløring af det tilgrænsende område med ferie- og fritidsbebyggelse.
4. Der erhverves ret til at etablere en 10 m bred adgangsvej fra den offentlige bivej "Kandestedernevejen" over matr. nr. 15a, 4c, 4d og 5a Starholm, afsluttende med en parkerings- og rastepåds på matr. nr. 5a smst.
5. Det er forbudt at foretage opfyldning eller afgravning af det naturlige jordsmon.
6. Fremføring af telefon- og elledninger og lignende skal ske ved jordkabler med mindre andet tillades af de påtaleberettigede.

7. For almenhedens ret til færdsel og ophold på arealerne gælder de til enhver tid herom gældende bestemmelser for tiden, lov nr. 314 af 18. juni 1969 om naturfredning, som ændret ved lov nr. 284 af 7. juni 1972, jfr. lovbekendtgørelse nr. 455 af 1. oktober 1972, samt lov nr. 84 af 25. marts 1961 om sandflugtens bekæmpelse, idet offentligheden dog endvidere tillægges adgang til gående færdsel på indhegnede vedvarende græsningsarealer. Fornødne hegns gennemgange til sidstnævnte areal skal kunne etableres ved fredningsplanudvalgets foranstaltning.
8. Afvigelser fra fredningsbestemmelserne må ikke foretages uden de påtaleberettigedes samtykke, dog skal det være tilladt at foretage terrænregulering og hjelmeplantning i det omfang, Klitvæsenet finder det nødvendigt af hensyn til sandflugtens dæmpning.
9. Den nødvendige landskabspleje til bibeholdelse af arealets karakter, herunder evt. fjernelse af selvsåning, skal kunne foretages ved det offentliges foranstaltning og for dettes bekostning.
Det skal være tilladt efter nærmere aftale med lodsejerne at afmærke ridestier.

Påtaleretten foreslås tillagt Fredningsnævnet for Nordjyllands amts nordlige fredningskreds samt Ministeriet for kulturelle anliggender."

Lodsejer- og matrikelfortegnelse:

Starholm ejerlav, Skagen landsogn.

Løbe nr.	Lodsejer.	Matr. nr.	Matrikulært areal - i ha.	Bortskyllet areal - i ha.	Areal, der fredes - i ha.	Deraf:			Evt. bemærkninger.
						Areal, der omfattes af fredning.	om- klit- omfattet af 300 m skovbygge- linie.	Areal, der	
7.	Elly Kirsten Frilling, Madvigsalle 3, København V.	5 <u>d</u>	24,23		23,31	2,45		0,49	
8.	Sv. Wiig Hansen, Esplanaden 28, København K.	Del af 14 <u>a</u>	14,51		10,34	0,04		8,30	
9.	Bunken Aalbæk Klit-plantage, Aalbæk.	2 <u>b</u> 2 <u>c</u> 6 <u>e</u> 14 <u>c</u>	1,69 53,24 0,64 27,98		1,69 53,24 0,64 27,98		0,20	1,60 21,05 19,45	
10.	Anders Jensen Skarpesvej 161, Skagen.	5 <u>s</u>	0,64		0,64		0,10		
11.	Karen Salling-Mortensen, Adolph Meyersvej 4, Aarhus.	7 <u>d</u>	4,86		4,86		2,78		
12.	Karl Georg Hjorth, Vester Starholm, Hulsig, Skagen.	Del af 6 <u>a</u> (3 lod- der)	113,47	2,20	62,96		24,35		

Heraf:

Løbe nr.	Lodsejer	Matr. nr.	Matrikulært areal - i ha.	Bortskyllet areal - i ha.	Areal, der fredes - i ha.	Areal, der omfattes af klitfredning.	Areal, der omfattes af 300 m skovbygge-linie.	Evt. bemærkninger.	
13.	Astrid Hjorth, Kandestederne, Hulsig pr. Skagen.	Del af <u>3a</u> <u>8f</u>	106,46 8,34		7,44 8,34				
14.	M.Kokholm, Kandestederne, Hulsig pr. Skagen.	Del af <u>2a</u> (3 lod-der)	132,47	2,15	56,00	8,36			
		Del af <u>4c</u>	2,47		0,71			Til 10.00 m br.vej afstås <u>900 m²</u>	
		Del af <u>5a</u>	46,66		26,25			Til 10.00 m br.vej afstås <u>1130 m²</u> Til P-plads øfstås <u>12000 m²</u> .	
15.	Thorkild Christensen A/S, Kong Christians Alle 37, Aalborg.	Del af <u>4d</u> Del af <u>15a</u>	1,92 6,77		0,93 0,00			Til 10.00 m br. vej afstås <u>3050 m²</u> af matr.nr. 4d og <u>2350 m²</u> af matr. nr. <u>15a</u> .	
I alt					<u>285,33 ha.</u>				

I henhold til naturfredningslovens § 13 er sagen bekendtgjort i Statstidende og Vendsyssel Tidende den 25. januar 1973, hvorhos samtlige lodsejere, brugere og pant-havere er indvarslet ved anbefalede breve af 2. februar 1973.

I henhold til indkaldelsen har fredningsnævnet foretaget besigtigelse sammen med de mødte den 9. marts 1973 og efterfølgende møde på restaurant "Inger" i Hulsig, hvor alle havde lejlighed til at udtale sig til fredningsnævnets protokol.

Påstande og anbringender:

7. Fru Elly Kirsten Frilling, matr. nr. 5d, areal 24,23 ha, heraf klitfredet 2,45 ha.

Kræver erstatning 2.500 kr. pr. ha.

Fredningsplanudvalget vil afskære et passende areal i nordøstlige hjørne, således at fredningen ikke er til hinder for et sommerhus til hver af ejerindens 2 sønner, sløret af beplantning, idet dette areal udgår af fredningen, hvorefter arealet udgør 23,31 ha. Ejendommen ligger i landzone og bebyggelse kan således ikke finde sted uden amtsrådets tilladelse.

8. Billedhugger Sven Wiig Hansen, matr. nr. 14a, areal 10,34 ha, heraf klitfredet 0,04 ha.

Kræver erstatning 2.500 kr. pr. ha og reserverer sig 2 sommerhusgrunde øst for fredningen i nærheden af nuværende bebyggelse, altså helt udenfor fredningen. Fredningsplanudvalget havde intet at indvende til dette ønske. Landzone som ovenfor.

9. Staten, landbrugsministeriet, matr. nr. 2b, 2c, 6e, 14c, areal 83,55 ha.

Overklitfoged Esbjørn anbefalede fredningen og påpegede det værdifulde i, at den store Hulsigfredning m.m. i nord herved forbindes med den store Råbjerg mile-fredning i syd. Bemærkede, at den store skæmmende 6 kV stærkstrømsledning fra fredningens østgrænse til transformerstationen i Kandestederne bør lægges i jordkabel. Erstatning for fredningen kræves naturligvis ikke.

10. Overpolitibetjent Anders Jensen, matr. nr. 5s, areal 0,64 ha, heraf klitfredet 0,10 ha.

Kræver erstatning 1.500 kr. Ejeren har erhvervet ejendommen med derpå stående sommerhus for 38.000 kr. ved skøde lyst 27/4 1972. Sælgeren har lyst stævning den 22/3 1972 til anfægtelse af adkomstens gyldighed - hans hustru ordnede handelen mens han var på Grønland -, men Anders Jensen vil foranledige stævningen aflyst, idet mellemværendet er ordnet ved forlig af 25/4 1972 hos advokat Brix Jensen, Skagen. Ejendommen ligger i landzone.

11. Fru Karen Salling - Mortensen, matr. nr. 7d, areal 4,86 ha, heraf klitfredet 2,78 ha.

Ejerinden kræver ikke erstatning, men ser gerne arealet fredet. Ønsker at bibeholde hegnet - en glat tråd - langs landevejen og et diskret privat skilt ved indkørslen, da mangfoldige mennesker ellers kører og går den vej ind ad hendes indkørsel lige forbi hendes hus og ned mod Råbjerg mile.

Hverken fredningsplanudvalget eller Skagen byråd eller overklitfogden havde noget at indvende mod hegnstråden,

men kommunen ønskede ikke privat skilt opstillet, da hele området ønskes friholdt for skiltning.

Efter drøftelse tillodes dog på grund af de særlige forhold et lille privat skilt ikke over $\frac{1}{2}$ meter over terræn. Fredningsnævnet tiltrådte dette.

12. Gårdejer Karl Georg Hjorth, matr. nr. 6a, areal 62,96 ha, heraf klitfredet 24,35 ha.

Ejeren oplyser, at ca. 20 tønder land er under plov, deraf $2\frac{1}{2}$ tønde land syd for Kandestedernevejen. Der er få-regræsning på ca. 40 tønder land helt ud til havklitten og hegnet med elektrisk tråd. Han vil ikke have ridestier på sin jord. Han ønsker at reservere de ca. 4 tønder land mellem sydsiden af vejen og klitfredningen syd derfor til 3 sommerhuse. Arealet ligger i byplanvedtægt, tinglyst 1/4 1953.

Skagen byråd og fredningsplanudvalget modsætter sig bestemt en bebyggelse med 3 huse på dette sted, hvor huse- ne vil virke dominerende i landskabet. Nævnet er enig heri.

Ejeren kræver 15.000 kr. pr. ha for fredning af det ikke-klitfredede areal og en rimelig erstatning for det klitfredede.

13. Enkefru Berthine Astrid Hjorth, matr. nr. 3a, 8f, areal 12,40 ha. Ligger i byplanvedtægt, lyst 1/4 1953.

Ejerinden kræver erstatning 15.000 kr. pr. ha og ønsker yderligere den nordligere del af matr. nr. 3a op til det kraftige granhegn syd for gården inddraget under fredningen af hensyn til betydningen at bevare den store åbne udsigt ned mod Råbjerg mile.

Skagen byråd og fredningsplanudvalget tiltrådte, at fred-

ningsbegæringen udvides med anførte areal på ca. 3,5 ha. til ialt 15,78 ha, og endvidere at imødekomme ejerindens ønske om ikke at etablere ridestier på hendes jord. Der græsser kvæg på matr. nr. 3a og der går for tiden 5 får på matr. nr. 8f.

14. Hotel- og gårdejer M. Kokholm, fru Marie Andersen og fru Rigmor Darling i lige sameje, matr. nr. 2a, 4c; 5a, areal 82,96 ha, deraf klitfredet 8,36 ha.

Ejerne protesterer mod fredning og henviser til de allerede gennemførte store fredninger henved 6.000 tønder land heroppe fra Skiveren og nordefter mod Skagen, hvilket er til skade for erhvervslivet blandt andet i Kandestederne, hvor der ellers kunne udvikles en badeby i lighed med Gl. Skagen. Specielt protesteres mod den i den foreliggende fredning projekterede vej ned over matr. nr. 15a og 4c til ny parkeringsplads på 5a nær Råbjerg mile. Såfremt fredningen gennemføres, forlanges fuld erstatning, og denne sættes af medejerinden fru Darling til 50 kr. pr. m² (500.000 kr. pr. ha).

Fredningsplanudvalget her bemærker, at området heroppe bliver et af Danmarks største samlede naturområder.

15. A/S Thorkild Kristensen, matr. nr. 4d, areal 0,93 ha.

Ejerne har ikke givet møde i sagen og ejheller skriftligt fremsat påstand eller anbringende.

Fredningsplanudvalget og kommunen har oplyst, at der på denne ejers øvrige arealer matr. nr. 5b og 15a, der sammen med 4d er noteret som et landbrug, er udstykket 2 sommerhuskolonier i 36 parceller i henhold til byplan-

vedtægten, den ene gruppe ligger ud til landevejens nordside, den anden gruppe ligger op til landevejens sydside. Parcellerne er henved 3.000 m² pr. stk., men mere end 2/3 af parcellerne ligger som fælles friareal længere sydpå i retning af Råbjerg Mile.

Fredningsnævnet finder, at heromhandlede område, nemlig etape II af Kandestedfredningen ligesom etape I, fredningsnævnets kendelse af 11. december 1972, bør fredes på grund af dets landskabelige værdi, betydningen for befolkningens friluftsliv og bevarelse af naturvidenskabelige og undervisningsmæssige hensyn, jfr. § 1 i lov om naturfredning.

Fredningsnævnet kan endvidere tiltræde den af Skagen Byråd og fredningsplanudvalget foreslåede udformning af fredningsservitutten.

Erstatninger.

Ifølge ejendomsattesterne udgør grundværdien ved vurderingen pr. 1/8 1969 for de enkelte ejendommers jorder gennemsnitlig de udfor hver lodsejer anførte beløb.

7. Fru Elly Kirsten Frilling, matr. nr. 5d,
areal 23,31 ha, heraf klitfredet 2,45 ha,
grundværdi ca. 5 øre pr. m².

Erstatning 2.500 kr. pr. ha.

kr. 58.275,-

transport: kr. 58.275,-

transport: kr. 58.275,-

8. Sven Wiig Hansen, matr. nr. 14a,
grundværdi ca. 1,5 øre pr. m²,
areal 10,34 ha, heraf klitfredet 0,04 ha.
Erstatning 2.500 kr. pr. ha " 25.850,-
9. Staten, matr. nr. 2b, 2c, 6e, 14c,
areal 83,55 ha.
Erstatning " 0,-
10. Anders Jensen, matr. nr. 5s,
grundværdi 200 øre pr. m²,
areal 0,64 ha, heraf klitfredet 0,10 ha.
Erstatning " 1,500,-
11. Fru Karen Salling-Mortensen, matr. nr. 7d,
grundværdi 54 øre pr. m².
areal 4,86 ha, heraf klitfredet 2,78 ha.
Erstatning " 0,-
12. Karl Georg Hjorth, matr. nr. 6a,
grundværdi 4,2 øre pr. m²,
areal 62,96 ha, heraf klitfredet 24,35 ha.
Erstatning 38,61 ha a 15.000 kr. =
579.150 kr. og 24,35 ha a 500 kr. =
12.175 kr. tilsammen " 591.325,-
Nævnet tillader herefter ikke bebyggelse
på de 3 grunde syd for vejen.
-
- transport kr. 676.950,-

transport: kr. 676.950,-

13. Enkefru Astrid Hjorth, matr. nr. 3a, 8f,
grundværdi 3 øre pr. m²,
areal 15,78 ha.
Erstatning 15.000 kr. pr. ha 236.700,-
14. Mads Kokholm, fru Marie Andersen og
fru Rigmor Darling i lige sameje, matr.
nr. 2a, 4c, 5a,
areal 82,96 ha, heraf klitfredet 8,36 ha,
grundværdi 3,2 øre pr. m².
Erstatning 74,60 ha a 15.000 kr. =
1.119.000 kr. og 8,36 ha a 500 kr. =
4.180 kr., tilsammen 1.123.180 kr. plus
den projekterede vej 0,21 ha og P-plads
1,20 ha samt ulemper, ialt 15.000 kr. 1.138.180.-
Ovennævnte vej må tidligst anlægges i året
1980.
Fredningen er ikke til hinder for opførel-
se af et hus efter fredningsplanudvalgets
og bygningsmyndighedens anvisning og cen-
sur på matr. nr. 2a, et stykke nord for
Kandestedernevejen i en slørende beplant-
ning ved nordskellet af matr. nr. 5b.
15. Thorkild Kristensen A/S, matr. nr. 4d,
grundværdi 43 øre pr. m²,
areal 0,93 ha, fællesareal, erstatning 0,-.
Den projekterede vejs areal udgør 5.400 m².
Erstatning 8.000,-
Areal ialt 285.33 ha. Erstatning ialt kr. 2.059.830,-
=====

Erstatningerne forrentes med 1% over Nationalbankens diskonto ved kendelsens afsigelse og udbetales til ejerne, da ingen andre har fremsat krav om andel deri.

Kendelsen tinglyses på de anførte ejendomme med påtale- ret for fredningsnævnet for Nordjyllands amts nordlige fred- ningskreds og for Ministeriet for kulturelle anliggender og med prioritet forud for pantegæld og byrder.

Kendelsen kan inden 4 uger efter dens forkyndelse indan- kes for Overfredningsnævnet, Nyropsgade 22⁴, København V.

Erstatningerne udredes med 3/4 af Statskassen og 1/4 af Nordjyllands amtsfond.

T h i b e s t e m m e s :

De ovennævnte ejendomme matr. nr. 2a, 2b, 2c, 3a, 4c, 4d, 5a, 5d, 5s, 6a, 6e, 7d, 8f, 14a, 14c, Starholm ejerlav, Skagen landsogn, af areal ca. 280,50 ha fredes således som ovenfor side 2 - 3 bestemt og som indtegnet på vedhæftede kort.

Erstatningerne udbetales som lige ovenfor nævnt med kr. 2.059.830,- med tillæg af påløbende renter.

Sv. Aage Larsen. Th. Haagen. Carl Nielsen.

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Fredningsnævnet for Nordjyllands
amts nordlige fredningskreds,
den 22. maj 1973.

Th. Haagen.

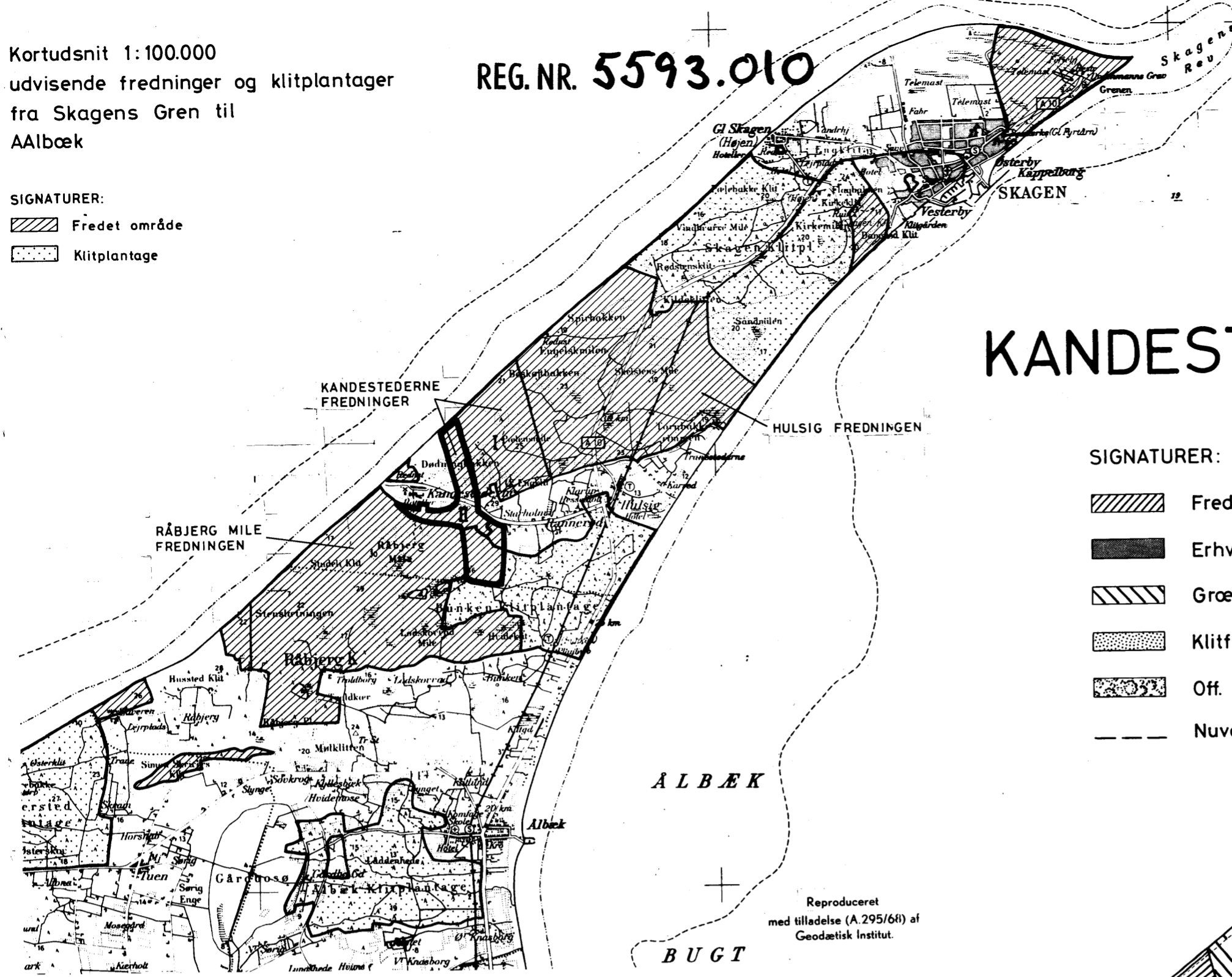
KORT>

Kortudsnit 1:100.000
 udvisende fredninger og klitplantager
 fra Skagens Gren til
 Aalbæk

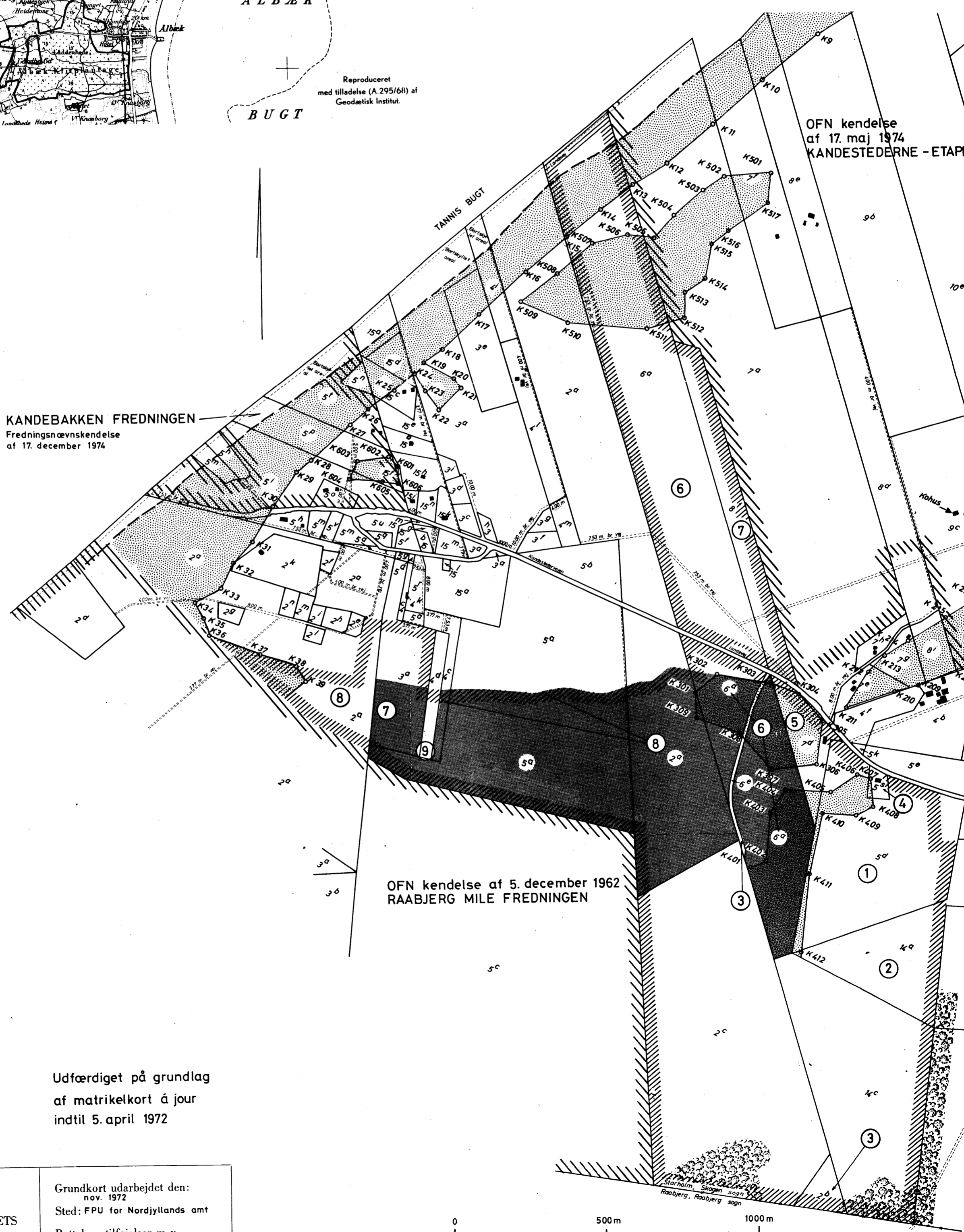
REG. NR. 5593.010

Fredning af arealer af
 Starholm, Skagen sogn
 Skagen kommune
 Nordjyllands amt

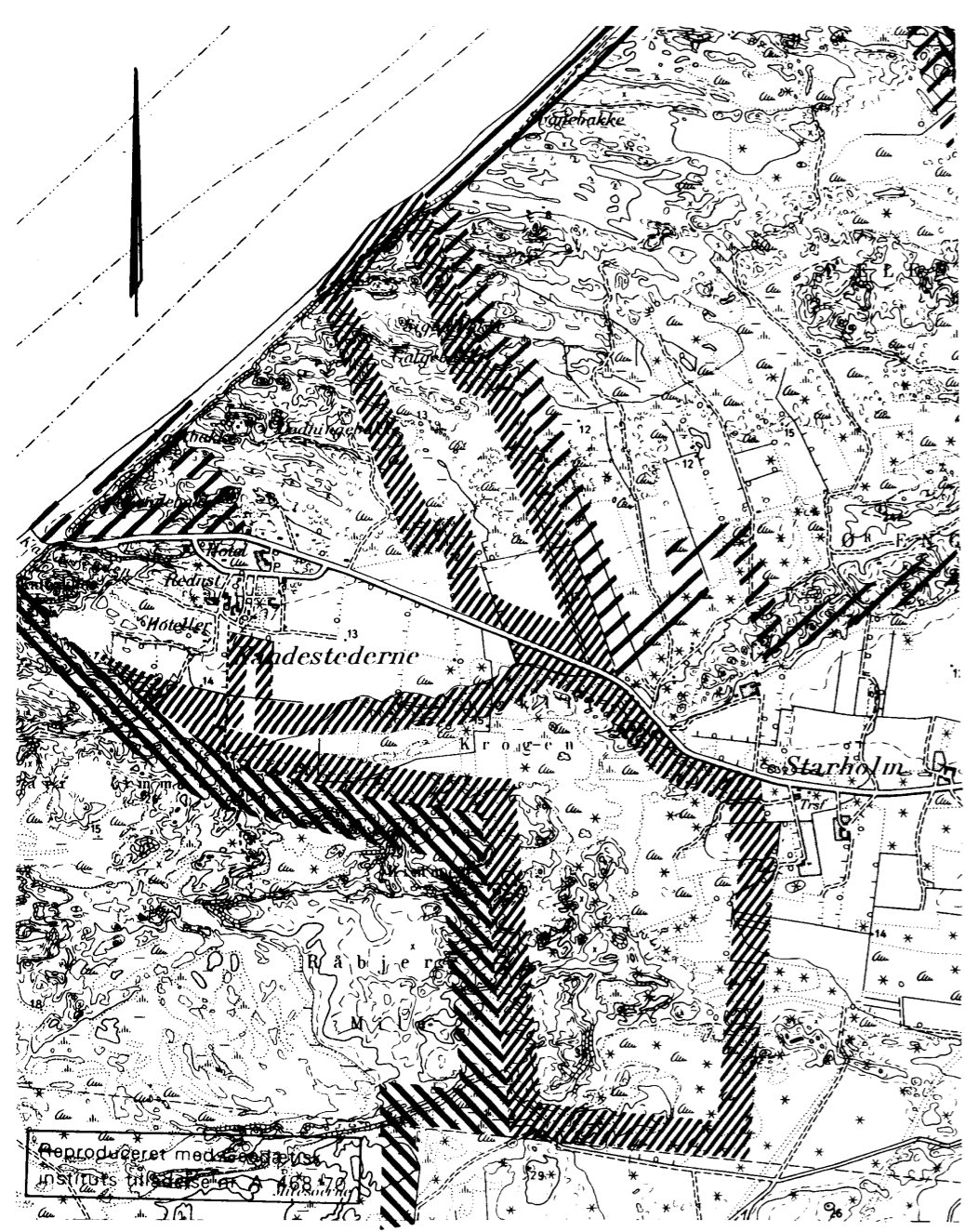
SIGNATURER:
 Fredet område
 Klitplantage

KANDESTEDERNE-ETAPE II

Kortbilag hørende til	Grundkort udarbejdet den: nov. 1972
OVERFREDNINGSNÆVNETS	Sted: FPU for Nordjyllands amt
kendelse i sag nr.: 2196 / 73	Rettelser, tilføjelser m. v. af dato Fredningsstyrelsen, 2. kt. / København, 1976, 14 - 109

HULSIG FREDNINGEN
 Fredet ved OFN.kendelse
 af 19. januar 1940.

LODSEJERFORTEGNELSE:

- 7 Elly Kirsten Frilling
- 8 Sv. Wiig Hansen
- 9 Bunken Aalbæk Klitplantage
- 10 Anders Jensen
- 11 Karen Salling-Mortensen
- 12 Karl Georg Hjorth
- 13 Astrid Hjorth
- 14 M. Kokholm
- 15 Thorkild Christensen A/S

KANDESTEDERNE-ETAPE I

**KANDESTEDERNE
 ETAPE II**

**KANDESTEDERNE
 ETAPE II**

KANDEBAKKEN FREDNINGEN
 Under udarbejdelse

RAABJERG MILE FREDNINGEN
 Fredet ved OFN.kendelse
 5. december 1962.

REG. NR. 05593.010

Fredning af
KANDESTEDERNE-ETAPE II

Skagen kommune
 Nordjyllands amt
 Starholm, Skagen landsogn
 Skagen Markjorder
 Raabjerg, Raabjerg sogn

Udfærdiget i november 1972 paa grundlag af
 matrikelkort, o'jour indtil 5.april 1972, saml 4 cm kort.

FREDNINGSPPLANUDVALGET FOR NORDJYLLANDS AMT

1:10.000

SIGNATURER:

- Ny fredningsgrænse
- Grænse for verserende fredning
- Grænse for tidligere fredet omraade
- Klitfredning
- Off. eller pr. skov paa 20 ha eller derover
- 300 m byggelinie fra skov

DISPENSATIONER>

Afgørelser – Reg. nr.: 05593.01

Dispensationer i perioden: 24-02-1986 - 19-07-2000

FREDNINGSNÆVNET

for
Nordjyllands amts nordlige fredningskreds

Banegårdspladsen 4, 9700 Brønderslev
Telef. 08 - 82 03 88

Til fredningsregisteret
til orientering

5593

Brønderslev, den 24. februar 1986

FB. 282/85

Miljøministeriet
Fredningsstyrelsen
Amaliegade 13
1256 København K.

Miljøministeriets Fredningsstyrelsen

20 FEB. 1986

Nævnet har d.d. tilskrevet Meteorologisk Institut, Lyngbyvej 100, 2100 København Ø., således:

Ved skrivelse af 4. oktober 1985, j. nr. o/108, har Meteorologisk Institut ansøgt om tilladelse til opstilling af gittermast til meteorologisk brug på matr. nr. 3 a Starholm, Skagen.

Arealet, hvorpå masten ønskes placeret, er undergivet fredning i henhold til overfredningsnævnets kendelse af 24. marts 1976 - Kandestederne II.

Masten placeres i udkanten af det fredede areal og inden for skovbyggelinien.

Nordjyllands Skovdistrikt har meddelt tilladelse til opstilling af masten.

Fredningsnævnet meddeler herved tilladelse til, at der på det på matr. nr. 3 a ønskede sted opstilles en gittermast til brug for Meteorologisk Institut og i overensstemmelse med den hertil fremsendte beskrivelse.

Afgørelsen kan efter naturfredningslovens § 58 indbringes for overfredningsnævnet, Amaliegade 7, 1256 København K. af bl. a. ansøgeren og forskellige myndigheder.

Klagefristen er 4 uger fra modtagelsen af denne meddelelse.

Tilladelsen kan ikke udnyttes før udløbet af klagefristen.

Såfremt en klage er indgivet, må nævnets tilladelse ikke udnyttes, førend sagen er færdigbehandlet af overfredningsnævnet.

Godkendelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 5 år fra dato.

Genpart af denne skrivelse er sendt til Amtsfredningskontoret, j. nr. 8-70-52-4/21-2-85, Amtsarkitektkontoret, Fredningsstyrelsen, Skagen kommune, Danmarks Naturfredningsforening.

P. n. v.
P. Holm-Christiansen

FREDNINGSNÆVNET
FOR NORDJYLLANDS AMT
Jernbanegade 12, 1.
8000 Hjørring - Tlf. 98 92 56 77

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

4 FEB. 1994

X Skov- og Naturstyrelsen,
Haraldsgade 53,
2100 København Ø.

REG. NR. 559 3.01

Den 8. februar 1995.

FS 61/94.

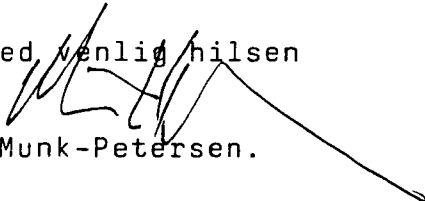
J.nr. 1211/14-0053.

Vedlagt fremsendes til orientering udskrift af fredningsnævnets referat i sagen. Fredningsnævnet har bestræbt sig på loyalt at referere det passerede, men alligevel kan det ikke afvises, at der har indsneget sig en eller flere misforståelser. Såfremt nogen måtte mene, at det er tilfældet, forventer nævnet at få besked herom.

Udskriften fremsendes tillige til de side 4 for neden nævnte, der var indkaldt, men ikke mødt.

Opmærksomheden henledes på de i referatet nævnte aftaler om tilbagemelding/supplerende indlæg m.v.

Med venlig hilsen

Munk-Petersen.

Miljøministeriet
Skov- og Naturstyrelsen

J.nr. SN 1211/14-0053 31.

Akt. nr. 83

U D S K R I F T
AF
FORHANDLINGS-PROTOKOLLEN
FOR
FREDNINGSNÆVNET FOR NORDJYLLANDS AMT

.....

År 1995 den 24. januar kl. 10.00 holdt fredningsnævnet for Nordjyllands amt besigtigelse og møde på de nedenfor nævnte arealer i Skagen kommune.

Fredningsnævnets sammensætning var:

Formanden, dommer Munk-Petersen, det amtsrådsvalgte medlem Egon Skjørbæk og det kommunalvalgte medlem Gunnar Bagh.

Som fredningsnævnets sekretærer fungerede dommerfuldmægtig Jan Bech og kontorfuldmægtig Helle E. Sørensen.

Der foretoges:

FS 61/94:

Forslag til fredning af arealer omkring Råbjerg Mile omfattende følgende matr. nr.:

5d, 14b, 5an, 5am, 14a, 13a,
6a, 7a, 6d, 8b, 5s, 2b og 7d,
- alle Starholm, Skagen.

Der foretoges besigtigelse af arealerne med udgangspunkt fra P-pladsen ved Råbjerg Mile.

Fremmødte til besigtigelsen var endvidere:

Fra Nordjyllands amt: Per T. Andersen og amtsrådsmedlem Erling Nielsen.

Fra Skov- og Naturstyrelsen: Fuldmægtig Lisbeth Toft-Petersen og senere arkitekt Ole Jappe.

Fra Danmarks Naturfredningsforening: Jesper Refn og for lokalkomiteen Ove Kromann Christensen.

Fra Nordjyllands Statsskovdistrikt: Skovrider Frede Jensen, Finn Larsen og klitplantør Henning Päske.

Fra Skagen kommune: Arkitekt Derek Criddle og formand for teknik- og miljøudvalget Ole Jensen.

Fra Geologisk Institut, Århus: Lektor, lic.scient. Keld Rømer Rasmussen.

Følgende lodsejere (eller forpagtere):

Ulrik Madsen, B. Friling, Tejs Friling, Gorm Friling, Laila Wiig Hansen, Nicholai Wiig Hansen, Carl Hjorth, Børge Bendtsen, Kirsten og Anders Jensen, Vagn Aage Troldborg, Jens Borup, Søren Wolthers, Henrik Hjorth. Med Vagn Aage Troldborg mødte cand.jur. Hans Ole Kristensen, Landbogården, Flauenskjold.

Formanden bød velkommen, og statsskovrider Frede Jensen forestod besigtigelsen af området startende på toppen af milen, hvorfra besigtigedes dels afblæsningsfladen og dels milens bevægelsesretning samt området, hvortil P-pladsen er foreslået flyttet.

Der foretoges herefter besigtigelse af milens forkant i området, hvor den bevæger sig fra statsejet til privatejede arealer, og de mødte lodsejere havde lejlighed til at fremkomme med bemærkninger, blandt andet om milens bevægelsesretning og spørgsmålet om eventuel rydning af bevoksningen foran milen.

Milen besigtigedes tillige fra de dyrkede arealer ved milens forkant, og repræsentanterne for lodsejerne G. Friling og Wiig Hansen havde lejlighed til at fremkomme med bemærkninger om deres alternative forslag til en rydning af hedearealerne fremfor plantagearealerne med henblik på at opnå indblik fra vejen til milen.

Der foretoges herefter en besigtigelse af området, der foreslåes ryddet med henblik på et muligt indblik til milen fra vejen, i hvilken forbindelse lodsejerne havde mulighed for at fremkomme med bemærkninger, og lodsejerne Borup og Troldborg fremkom med deres bemærkninger, ligesom Gorm Friling fremkom med bemærkninger.

Herefter besigtigedes de delvis bevoksede klitarea-

ler ud for lodsejer Kirsten Jensens ejendom, og Kirsten Jensen og Gorm Friling fremkom med bemærkninger om deres ønsker om at undgå naturpleje af områderne med henblik på at bevare bevoksningen. Frede Jensen bemærkede, at hensigten med naturplejen i netop dette område ikke skyldes hensynet til en indsigt til milen, men snarere landskabelige/æstetiske hensyn. Gorm Friling påviste området ved den eksisterende P-plads ved Råbjerg Mile, hvor turisternes færdsel i området har fremskyndet slitagen på klitområderne og medført øget sandflugt. Friling foreslog en dæmpning af arealerne, der er klitfredede.

Der foretoges herefter besigtigelse af markerne ved Laila Wiig Hansens ejendom og bakkerne ved Jens Borups ejendom, og der var lejlighed til at fremkomme med bemærkninger.

Lodsejerne Kroghs og Troldborgs marker besigtigedes, og til sidst foretoges besigtigelse af lodsejer Behdtsens markarealer, og lodsejeren påviste det læhegn, som han lægger stor vægt på at bevare for at undgå, at ejendommen udsættes for yderligere blæst. Lodsejeren ønsker dog generelt at bevare bevoksningen på ejendommen.

Formanden forespurgte herefter, om der blandt de mødte var ønsker om yderligere besigtigelser i dag, og da dette ikke var tilfældet, oplyste formanden, at det offentlige møde indledes på Hotel Inger i Hulsig kl. 13.30

Besigtigelsen afsluttedes ca. kl. 12.15.

Kl. 13.30 afholdtes offentligt møde på Hotel Inger i Hulsig.

For Danmarks Naturfredningsforening mødte Jesper Refn samt Ove Kromann Christensen fra lokalkomiteen.

For Skov- og Naturstyrelsen mødte arkitekt Ole Jappe og fuldmægtig Lisbeth Toft-Petersen.

For Nordjyllands amt mødte Per T. Andersen og amtsrådsmedlem Erling Nielsen.

For Skagen kommune mødte arkitekt Derek Criddle og udvalgsformand for teknik- og miljøudvalget Ole Jensen.

For Nordjyllands Statsskovdistrikt mødte skovrider
Frede Jensen og klitplantør Henning Påske.

Desuden var mødt:

Lektor, lic.scient. Keld Rømer Rasmussen, Geologisk Institut, År-
hus, samt følgende lodsejere (eller forpagtere):

G. Friling, Fuglebakkevej 25, 2000 Frederiksberg,
B. Friling, Kochsvej 13, st.tv., 1812 Frederiksberg C,
S. Wiig Hansen ved a) Laila Wiig Hansen, Stubbedamsvej 16, 3000
Helsingør, og
b) Nicholai Wiig Hansen, Bødkervej 15, 4640
Fakse,

Anna Borup ved Jens Borup, Kandestedvej 289, 9990 Skagen,
Carl Hjorth, Kandestedvej 172, 9990 Skagen,
Vagn Trolborg, Kandestedvej 142, 9990 Skagen samt for og med ham
cand.jur. Hans Ole Kristensen, Landbogården, Agertoften 8. Flauen-
skjold, 9330 Dronninglund,
Børge Bendtsen, Kandestedvej 101, 9990 Skagen,
Kirsten Jensen, Skarpesvej 161, 9990 Skagen,
Kristian Madsen, Rannerødgård, Kandestedvej 46, 9990 Skagen ved
Ulrik Madsen.

Følgende var indkaldt, men ikke mødt:

K. Salling Mortensen, Kildegården 11, 8000 Aarhus C,
Dansk Ornitologisk Forening, Fuglenes Hus, Vesterbrogade 140,
1620 København V,
Dansk Botanisk Forening, Sølvgade 83, 1307 København K,
Trafikministeriet, Frederiksholms Kanal 27, 1220 København K.

Der fremlagdes:

1. Skrivelse af 29. september 1994 fra Miljøministeriet til
Fredningsnævnet for Nordjyllands amt,
2. Fredningsforslag af 29. september 1994,
3. Referat fra møde vedr. forslag til fredning af Råbjerg Miles
omgivelser afholdt den 22. juni 1992,
4. Skrivelse af 11. oktober 1994 til Miljøministeriet fra fred-

- ningsnævnet i Ålborg,
5. Skrivelse af 15. november 1994 til dommer Munk-Petersen fra Miljøministeriet,
  6. Skrivelse af 15. november 1994 til dommer Munk-Petersen fra fredningsnævnet i Ålborg,
  7. Indkaldelse til lodsejere af 14. december 1994,
  8. Indkaldelse til Trafikministeriet af 21. december 1994,
  9. Bilagsblad vedr. bekendtgørelse og indkaldelse i Statstidende den 20. december 1994,
  10. Bilagsblad vedr. bekendtgørelse og indkaldelse i Vendsyssel Tidende den 16. december 1994,
  11. Bilagsblad vedr. bekendtgørelse og indkaldelse i Skagen Avis den 17. december 1994.
  12. Udskrift af Overfredningsnævnets kendelse af 24. marts 1976,
  13. Kortbilag, Kandestederne etape II,
  14. Kortbilag, Kandestederne etape II,
  15. Skrivelse af 15. januar 1995 til fredningsnævnet fra Benedikt Friling med 31 underbilag,
  16. Skrivelse af 17. januar 1995 til Kristian Madsen fra fredningsnævnet,
  17. 11 stk. tingbogsattester vedr. de af fredningsforslaget omfattende arealer,
  18. Kopi af skrivelse af 26. oktober 1978 fra Hans Holbech, Nordjyllands Statsskovdistrikt med 2 underbilag.

Formanden bød velkommen, præsenterede nævnsmedlemmerne og orienterede om naturbeskyttelseslovens bestemmelser og retsvirkningerne af sagens rejsning.

Formanden konstaterede, at formaliteterne vedr. sagens rejsning er overholdt, herunder at der er sket indkaldelse af ejere og brugere. De mødte forespurgtes, om der er kendskab til eventuelle rettighedshavere, som ikke er indkaldt. Dette var ikke tilfældet.

Herpå gav formanden ordet til arkitekt Ole Jappe fra Skov- og Naturstyrelsen.

Ole Jappe orienterede om det endelige fredningsforslag, præsenterede områdets fredningsmæssige baggrund og redegjorde for de enkelte bestemmelser i det nu fremsatte forslag. Det er måske første gang, man gennem en fredning søger

at sikre naturens dynamik. Ole Jappe redegjorde nærmere for de store kulturhistoriske og naturhistoriske værdier, der er knyttet til området omkring Råbjerg Mile. Fredningsformålet er at sikre disse værdier tillige med de landskabelige værdier i området samt at sikre milens fortsatte, uhindrede vandring og i forbindelse hermed at give publikum adgang til området, som er et af Nordjyllands allerstørste turistattraktioner. Milen og de tilstødende heder og plantager er udpeget som EU-fuglebeskyttelsesområde og er som følge heraf en del af det af fredningsstyrelsen i 1982 udpegede "større nationale naturområde" omkring Skagen. Ifølge regionsplanen for Nordjyllands amt er området regionalt naturområde, og ifølge amtets fredningsplan biologisk beskyttelsesområde og særligt friluftsområde. Ifølge kommuneplanen for Skagen er arealerne, der er beliggende i landzone, et landområde, som vil blive pålagt rammebestemmelser efter retningslinierne i amtets regionplan. Ved hjælp af kortbilag udpegedes tillige de tidligere fredninger i området fra henholdsvis 1921, 1962, 1964, 1974, 1976 og 1988. Det er et meget centralt punkt, at milen nu bevæger sig ind på privatejede områder. Områderne I-III er også omfattet af Kandestederne II-fredningen. Område I er medtaget for at gøre oplevelsen af milen bedre.

Den konkrete fredningssag er rejst på baggrund af en klage fra lodsejerne i 1991 over manglende sandflugtsbekæmpelse i området for så vidt angår Wiig Hansens og Frilings arealer. En sådan sandflugtsbekæmpelse har udtrykkelig hjemmel i fredningen af Kandestederne, etape II. I juni måned 1992 blev der efter drøftelser med lodsejerne fremsat et foreløbigt forslag om fredning, og det er på baggrund heraf, at det nuværende forslag er udarbejdet. Årsagen til den lange forberedelsestid er, at der har været ført drøftelser med lodsejerne og foretaget undersøgelser af Råbjerg Miles fremdrift med henblik på at fastslå fremdriftens nærmere retning og hastighed.

Vedrørende den byggeret på matr. nr. 6a tilhørende Carl Hjorth, som foreslåes ophævet ifølge fredningsforslaget, forklarede Ole Jappe, at dette ikke har direkte relation til selve formålet med fredningen, men snarere har karakter af en revision af en tidligere foretaget fredning, idet en sådan byggeret efter nutidige forhold efter ændringer af planloven m.v. ikke

findes hensigtsmæssigt. En ophævelse af byggeretten vil naturligvis kun kunne ske mod erstatning.

Vedrørende P-pladsens placering forklarede Ole Jappe, at denne er foreslået flyttet af hensyn til trafikken til og fra milen, og det deraf følgende slid på de omgivende klitter. Placeringen, som den er i dag, er ideel af æstetiske hensyn, men har som konstateret under besigtigelsen forårsaget et stort slid på de omkringliggende klitarealer. Vedr. de statsejede arealer, som er inddraget under fredningen, tilkendegav Ole Jappe, at disse arealer er inddraget udfra et ønske om at tilkendegive, at det er statens hensigt at følge samme normer for naturpleje m.v., som skal være gældende for de privatejede arealer. Østgrænsen for fredningsområdet ifølge det nu foreliggende fredningsforslag er alene udtryk for en afvejning af hvor langt, der på nuværende tidspunkt skønnes at være behov for at udstrække fredningsområdet under hensyn til milens fortsatte fremdrift overfor hensynet til lodsejerne i området. Fredningsgrænserne er iøvrigt fastsat under hensyntagen til behovet for indsigt til milen og oplevelsen af milen fra de omliggende arealer. Vedr. østgrænsen bemærkes, at den er fastsat udfra et skønnet behov for fredning indenfor den næste generation.

Om naturplejen i området forklarede Ole Jappe, at der er forskellige hensyn, som må overvejes, ligesom der er forskellige muligheder for at foretage naturpleje under hensyn til hvorledes og hvor meget, der må ryddes i området, idet en begrænset rydning i området vil øge synlighedsrelsen af de kulturhistoriske hensyn, nemlig at vise hvordan bevoksningen opsluges af milen.

Ved afgørelsen af hvor stor en del af området, der skal ryddes for bevoksning, må der ligeledes tages landskabsæstetiske hensyn samt i nødvendigt omfang hensyn til arealernes fortsatte drift.

Nicholai Wiig Hansen forespurgte, om man fra forslagsstillerne har overvejet spørgsmålet om sikringen af vejen, ligesom der forespurgtes, hvordan man fra forslagsstillernes side påtænker naturplejen udført, idet der jo er tale om følsomme klitarealer.

Ole Jappe svarede, at forslaget arbejder med en me-

get lang tidshorisont, og at det på det nu kendte grundlag ikke er sandsynligt, at vejen indenfor en overskuelig fremtid vil blive berørt af milen.

Jens Borup foreslog, at der i stedet for fredning foretages opkøb af de private arealer til sikring af fredningens formål.

Hertil svarede statsskovrider Frede Jensen, at det er hans opfattelse, at der stadig er mulighed for opkøb af de privatejede arealer, eventuelt kombineret med en leje/brugsret for de nuværende ejere. Muligheden foreligger imidlertid kun, hvis der kan opnåes enighed om vilkårene for handlen, herunder naturligvis om prisen for de opkøbte arealer. Det er endvidere en forudsætning for opkøb af privatejede arealer, at der er bevillingsmæssig baggrund herfor. Frede Jensen tilkendegav, at det er hans indtryk, at en sådan økonomisk baggrund er til stede.

Ole Jappe foretog herefter på forslagsstillernes vegne en nøjere gennemgang af de foreslåede fredningsbestemmelser.

Vedr. § 4 bemærkedes på foranledning af fredningsnævnets formand, at der eventuelt bør ske en tilføjelse til bestemmelsen om adgangen til at fremføre jordkabler igennem området, idet der ikke fra forslagsstillernes side er tiltænkt ændringer heri på trods af ophævelsen af den tidligere gældende frednings § 5. Det kan eventuelt også overvejes at indføre mulighed for at etablere transformatorstationer m.v. i området efter forudgående godkendelse af Nordjyllands amts landskabskontor. Vedr. § 5 bemærkedes, at den foreslåede bestemmelse udelukker sandflugtsdæpende foranstaltninger, men at der eventuelt er behov for at modificere bestemmelsen af hensyn til de arealer, som fortsat er i drift, og som ligger udenfor milens fremdriftsområde, idet en dæmpning i disse arealer mod vejen ikke bør hindres.

Vedr. § 6 forklarede Ole Jappe, at den foreslåede bestemmelse tillader færdsel til fods indenfor 100 m fra den til enhver tid værende forkant af milen. Der er naturligvis stadig sædvanlig adgang for publikum i henhold til naturbeskyttelsesloven. Der er ikke i forhold til den tidligere foreslåede adgangsbestemmelse tilsigtet en realitetsændring ved den nuværende formulering.

Vedr. § 7 bemærkede Ole Jappe på vegne Skov- og Naturstyrelsen, at man fra styrelsens side har begrænset sine ønsker om rydning af hensyn til indblik, og at man derfor som udgangspunkt ikke er indstillet på at ændre det foreslåede. Det præciseredes, at forslaget bestemmelse ikke skelner mellem selvsåede vækster og plantager.

Vedr. det fremlagte kortbilag gav Ole Jappe på sagsrejsernes vegne tilsagn om, at kortet vil blive berigtiget med hensyn til afmærkning af de dyrkede arealer og de eksisterende læhegn.

Jesper Refn tilkendegav, at der ikke i forslaget bestemmelse om hegning er tænkt på levende hegn i form af læhegn.

Ole Jappe bekræftede, at forbudet mod genplantning på arealerne vil betyde, at de marker, som støder op til en nuværende beplantning, på længere sigt vil få et øget areal i takt med, at beplantningen forsvinder.

Vedr. forslaget § 8 bemærkede Jens Borup, at den foreslåede erstatningsfastsættelse efter naturbeskyttelseslovens § 60 ikke findes at være tilstrækkelig.

Vedr. § 9 bemærkede Ole Jappe, at det beror på en fejl, at Overfredningsnævnets kendelse af 24. marts 1976 er angivet som kendelse af 24. marts 1974. Det samme gælder i forslaget indledning.

Formanden forespurgte, om sagsrejserne vurderede det som hensigtsmæssigt, at der nedsættes et udvalg med henblik på at følge milens vandring, og om dette eventuelt skal indarbejdes i fredningen, således at der bliver mulighed for, at udvalget løbende holder fredningsnævnet orienteret om udviklingen.

Ole Jappe svarede, at sagsrejserne ville overveje spørgsmålet og meddele nævnet resultaterne af overvejelserne.

Benedikt Friling spurgte, hvorfor den del af de statsejede arealer, hvorpå milen i dag er beliggende, ikke er omfattet af fredningsforslaget.

Ole Jappe svarede, at arealerne ikke er medtaget i fredningsforslaget, fordi der ikke fra statens side er eller vil blive foretaget sandflugtsbekæmpelse på arealerne.

Benedikt Friling spurgte, hvordan den foreslåede § 8 skal forstås set i forhold til Frede Jensens udtalelser vedr.

muligheden for overdragelse af de privatejede arealer.

Frede Jensen svarede, at § 8 giver de private ejere et retskrav på overtagelse af bygninger og arealer. Tingelserne i bestemmelsen iøvrigt er til stede derfor. Han fastholdt sin tidligere udtalelse om, at der uanset om slående § 8 vil være mulighed for en frivillig overdragelse fremt der kan opnåes enighed først og fremmest om prisen.

Per T. Andersen, Nordjyllands amt, erklærede sig enig i Skov- og Naturstyrelsens betragtninger vedr. forslaget og tilkendegav, at amtet vil være meget opmærksomt på synet til naturen i forbindelse med færdsel i området og eventuelle naturpleje. Per Andersen understregede, at som sædvanlig vil blive udarbejdet et forslag om naturpleje, at forslaget vil blive drøftet med lodsejerne, inden påbud sættes i værk. Det er således efter naturbeskyttelsesloven at der opnåes enighed med lodsejerne om plejens udførelse og eventuel uenighed kan forelægges fredningsnævnet til afgørelse. Per Andersen bemærkede, at det eventuelt kan overvejes, om forslaget skal indføres en bemærkning om pligt til retsoplysning af eventuelle skader på klitterne som følge af kørsel på dem.

Ole Jensen, Skagen kommune, bemærkede, at hans opfattelse må søges fundet en mellemløsning mellem det foreslåede forslag og ejernes ønsker om bibeholdelse af mest muligt af området til bevoksning. Det er således hans personlige opfatning at sagsrejsere må diskutere ændringer og tilføjelser til forslaget, og disse må fremsendes til nævnet. Blant andet ønsker Skagen kommune tilføjet muligheder for toilet- og vandfaciliteter i forbindelse med P-pladsen, adgang til at opføre mindre tilbygninger på 10-12 m² til allerede eksisterende beboelser, en kortlægning og registrering af den hidtil ubenyttede areal og anvendelse af disse samt en tilføjelse til forslaget om at fremlægge sagsrejsernes holdning til de fremtidige problemer vedrørende milens vandring.

Jesper Refn, Danmarks Naturfredningsforening, bemærkede, at han tiltrådte Ole Jappes redegørelse.

Formanden præsenterede herefter Keld Rømer fra Geologisk Institut, Århus Universitet, og Rømer Rasmussen orienterede om milens historie og fremdrift og redegjorde for

hvordan milen påvirkes af bevoksning samt klimatiske forhold. Rømer Rasmussen forklarede, at det er uden betydning for milens fremdrift, om der er vegetation i det område, som milen vandrer henover, ligesom en sådan eventuel bevoksning er uden betydning for højden af og hastigheden for milen. Det er svært at redegøre nøjere for milens fremtidige fremdrift og retning, men vedr. hastigheden er der tale om en fremdrift på ca. 20 m om året eller ca. 1 km pr. 50 år. Vandringsretningen er ca. 200°, men klimasvingninger har stor indflydelse på vandringen. Det er efter Rømer Rasmussens opfattelse usandsynligt, at milen vil vandre mod nord mod vejen, hvorimod det er mere sandsynligt, at milen vil vandre mod øst. Imidlertid har milen ændret karakter i forhold til tidligere, idet der er en øget tendens til "tunge-dannelse". Disse "tunger" løber hurtigere end gennemsnitlig, og det er svært at forudsige retningen på disse "tunger". Imidlertid har Geologisk Institut nu indledt et 5-årigt overvågningsprojekt af milens vandring.

Der forevist nye radarfotografier af milens afgrænsning, og på baggrund af disse fotos må det formodes, at P-pladsen og den øgede trafik i klitterne omkring P-pladsen har betydet en øget sandflugt i disse klitter. Det er derfor nødvendigt at tage stilling til, om klitområderne omkring den nuværende P-plads vil blive omfattet af milens vandring, idet der i modsat fald bør ske en dæmpelse af sandflugten i klitterne. Med henvisning til den tidligere nævnte hastighed på ca. 20 m om året vil østkanten af det foreslåede fredningsområde først blive nået om ca. 100 år. Milen vil ikke, selv med en ugunstig prognose, kunne ramme vejen indenfor de næste 50 år, og som tidligere nævnt er retningen mod vejen næppe sandsynlig. Det er hensigten, at man på Geologisk Institut vil lave en beregning af bevægelsesretning og hastighed, når der er indsamlet tilstrækkelige data herom.

Vedr. vejadgang og P-plads er der forskellige hensyn, der skal afvejes, og det må være afgørende at hindre en for hård belastning af milen ved eksempelvis at sprede færdslen på milen. Særlig vigtigt er det at undgå slid på de gamle klitter i området, for at der ikke skal gå hul på disse. Hvis disse klitter beskadiges, må de vedligeholdes for at undgå øget sandflugt, hvilket kan betyde en ændret retning for milens vandring.

Rømer Rasmussen gav udtryk for, at det er hans op-

fattelse, at den nuværende placering af P-pladsen er den bedst tænkelige, og at det derfor nøje bør overvejes, om det er hensigtsmæssigt at flytte den, og om der kan gøres noget for at undgå slitage på de omkringliggende gamle klitter. Det er efter Rømer Rasmussens opfattelse helt nødvendigt med læhegn i de dyrkede områder indenfor fredningsgrænsen. Uden læhegn i disse områder i nord-sydgående retning vil det ikke være muligt at fortsætte den nuværende drift af arealerne på hensigtsmæssig vis.

Efter at have takket for Rømer Rasmussens redegørelse tilkendegav formanden, at nævnet ønsker en skriftlig redegørelse til brug for sagen.

Herefter gav formanden ordet til lodsejerne.

B. Friling efterlyste bl.a. en løsning på naturplejen, idet lodsejerne ønsker bevoksningen i området omretholdt i videre omfang end i forslaget.

Munk-Petersaen tilkendegav, at han i løbet af en måneds tid ønsker at få tilbagemelding om, hvorvidt lodsejerne kan fremkomme med et samlet oplæg, eller om man ønsker korrespondance fra hver enkelt lodsejer.

B. Friling efterlyste tillige kortmateriale i målestol 1:5000, og gerne i 10 eksemplarer, hvilket Jesper Refn indvilgede i at tilvejebringe til brug for drøftelserne om bl.a. naturplejen.

Af tidligere fredninger fremgår tydeligt, at man ikke bør "fremme" vandringen, hvilket Friling er enig i.

§ 8 - erstatninger ønskede Friling mere tid til at snakke om, hvilket formanden garanterede.

Ellen Friling mener, at folk skal have lov at opleve seværdigheden, men at der godt må et moment af overraskelse, når man kommer til milen, så man ikke nødvendigvis kan se milen på lang afstand.

Wiig Hansen tilslutter sig Frilings indlæg. Såfremt der skal anlægges en sti, vil han gerne have, at den indtegnes på kortet, og den bør ikke forløbe langs milens forkant.

Ole Jappe tilkendegav, at der ikke er ønsker om en sti langs milens forkant, idet en sådan placering er uhensigtsmæssig allerede af praktiske årsager. Fastsættelse af et eventuelt stiforløb bør afvente Rømer Rasmussens redegørelse til nævnet.

Jens Borup fraråder, at P-pladsen flyttes vestud, idet han fryg-

ter, at folk så i stedet vil parkere i begge sider af Kandestedvejen og vandre ind over landskabet til milen.

Af samme grund protesteredes imod, at der etableres indsigt til milen fra Kandestedvejen. Jens Borup tilkendegav, at forslaget § 8 om fastsættelse af erstatninger er utilstrækkelig, idet der ikke i naturbeskyttelseslovens § 60 er mulighed for rimelige erstatningsfastsættelser. Jens Borup udtalte iøvrigt, at han finder det uforståeligt, at der nu rejses fredningssag for området, efter at en fredning så sent som i 1985 blev opgivet. Han købte netop i 1986 sin ejendom i den tro, at der ikke påny ville blive rejst fredningssag i området. Det nuværende fredningsforslag lægger efter hans mening begrænsninger på hans erhvervsmæssige udnyttelse af arealerne.

Ole Jappe forklarede, at der ikke fra Skov- og Naturstyrelsens side er ønske om en ændret placering af P-pladsen, men at denne navnlig efter Keld Rømer Rasmussens redegørelse ønskes bibeholdt med den nuværende placering. Det oprindelige forslag om en ændret placering er alene fremsat af hensyn til at begrænse den slitage, som nu finder sted på de gamle klitter omkring den eksisterende P-plads.

Jesper Refn, Danmarks Naturfredningsforening, tilsluttede sig helt det af Ole Jappe om den ændrede placering af P-pladsen anførte på det nu foreliggende grundlag.

Ole Jensen, Skagen kommune, tilkendegav at kommunen ikke på det nu foreliggende grundlag vil foreslå en ændret placering af P-pladsen, men at kommunen ønsker at holde muligheden åben af hensyn til eventuelt ændrede forhold i fremtiden.

Carl Hjorth protesterede imod ophævelsen af den ham tilhørende byggeret på matr. nr. 6a, idet denne blev givet i forbindelse med fredningen af området for snart 20 år siden.

Munk-Petersen svarede Carl Hjorth, at nævnet nøje vil overveje, om det er hensigtsmæssigt at lade fredningen omfatte den del af matr. nr. 6a, hvorpå byggeretten er beliggende, og om det i givet fald er muligt at opretholde byggeretten.

Vagn Trolborg bemærkede, at det uden læhegn i området ikke vil være muligt at drive landbrug. Det bemærkes endvidere, at hvis man af hensyn til landbrugsdriftens opretholdelse kan bevare læhegnene, må det også være muligt at bibeholde hovedparten af den lavere bevoksning i området, idet indsigten til milen så allige-

vel ikke vil være mulig på grund af læhegn. Endelig bemærkedes, at han hellere så, at det var fredningsnævnet, som afgjorde erstatningsspørgsmålene, fremfor den nu foreslåede ordning efter forslaget § 8.

Hans Ole Kristensen, Landbogården, tilsluttede sig det anførte, idet det efter hans opfattelse derved vil sikres, at lodsejerne får en erstatning svarende til prisen i handel og vandel.

Ole Jappe bemærkede vedr. erstatningen, at det efter hans opfattelse alene er af formel betydning om erstatningsspørgsmålet afgøres efter naturbeskyttelseslovens § 39 eller § 60, idet erstatningen i kroner efter hans opfattelse vil blive udmålt på samme grundlag. Årsagen til, at forslagsstillerne har valgt at anvende naturbeskyttelseslovens § 60 fremfor § 39, er alene den, at der på den måde kan ske successiv overtagelse af de private ejendomme, efterhånden som ejerne ytrer ønske herom, og betingelserne herfor iøvrigt er opfyldte. Vedr. naturplejen i området bemærkedes, at der ikke fra sagsrejsernes side er ønske om at fjerne al bevoksning i området på en gang og hen over hovedet på private lodsejere. Det er bl.a. derfor, at der ikke af fredningsforslaget fremgår nogen tidsfrist for en eventuel naturpleje, som ønskes foretaget på den af Per T. Andersen skitserede måde efter aftale med lodsejerne.

Gorm Friling bemærkede, at lodsejernes uro omkring naturplejen udspringer af de forskellige signaler, som gennem tiden er tilgædet dem fra bl.a. Skov- og Naturstyrelsen.

Ole Jappe tilkendegav, at det efter hans mening må være hensigtsmæssigt, at der i forslaget sker en præcisering af fredningens formål. Derved opnåes bl.a., at der tilvejebringes et bedre grundlag for eventuelle senere tvister omkring foreslåede plejeforanstaltninger, således at fredningsnævnet til den tid har det bedst mulige grundlag for at træffe afgørelse i tvister mellem plejemyndigheden og lodsejerne.

Børge Bendtsen tilkendegav, at det efter hans opfattelse ikke er nødvendigt at fælde træer i området, da milen jo alligevel vandrer hen over dem.

Kirsten Jensen tilkendegav, at hun nu må udtale sig imod en rydning af bevoksningen omkring hendes ejendom, idet der dels herved må være en øget risiko for gående færdsel over ejendommen, men også fordi der er et rigt fugle- og dyreliv i be-

plantningen. Efter hendes opfattelse vil en rydning af bevoksningen gå ud over den store herlighedsværdi, som hun finder, området har i dag.

Formanden tilkendegav overfor lodsejerne, at han forventer at få en tilbagemelding om, hvorvidt der fra lodsejernes side vil fremkomme et samlet oplæg, eller om lodsejerne foretrækker at forhandle med fredningsnævnet enkeltvis.

Formanden tilkendegav ligeledes, at det forventes, at der fra sagsrejserne efter interne drøftelser fremkommer bemærkninger/ændringer til forslaget på baggrund af drøftelsen i dag, samt at der til brug for sagens behandling udarbejdes de lovede kortbilag i stor målestok.

Formanden forespurgte herefter, om der var yderligere bemærkninger fra de fremmødte, hvilket ikke var tilfældet.

Herefter hævdedes det offentlige møde, idet formanden takkede for den store interesse, der fra lodsejernes side har været omkring forslaget.

Det offentlige møde sluttedes ca. kl. 17.

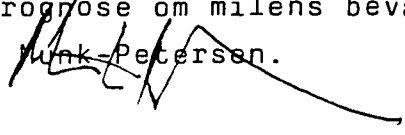
Efter det offentlige mødes afslutning foretog fredningsnævnet en drøftelse af sagen, og det besluttedes på baggrund heraf at fremme fredningsforslaget til realitetsbehandling i fredningsnævnet.

Nævnet tilkendegav efter drøftelser med Keld Rømer Rasmussen, at der til brug for nævnets behandling af sagen ønskes udarbejdet en skriftlig redegørelse om de problemstillinger, som der er skitseret under mødet i dag. Der ønskes herunder et forslag til, hvordan en eventuel indberetning til nævnet om milens udvikling kan sikres. Det aftaltes med Keld Rømer Rasmussen, at den skriftlige redegørelse om det på mødet forelagte og en vurdering af spørgsmålet om ændret placering af P-pladsen og færdslen til milen, samt spørgsmålet om opretholdelse af læhegn i området og den øvrige bevoksnings betydning for milen tilsendes fredningsnævnet medio april 1995.

Keld Rømer Rasmussen tilkendegav, at han til nævnet vil fremsende kopi af de foreviste luftradarfotos af milen.

Til brug for nævnets videre behandling af sagen fremsendes fra Keld Rømer Rasmussen på et senere tidspunkt en

supplerende prognose om milens bevægelsesretning og hastighed.

Munk-Petersen.

KOPI

REG. NR. 5593.01

Fredningsnævnet for Nordjyllands Amt,
Jernbanegade 12, 1.,
9800 Hjørring.
Tlf. 98925677.

FS 12/2000.
Deres j.nr. NS-1996-1211.
Den 19. juli 2000.

Nordjyllands Statsskovdistrikt,
Byfogedgården,
Sct. Laurentii Vej 148-150,
9990 Skagen.

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
20 JULI 2000

Ved skrivelse af 6. marts 2000 har statsskovdistriktet ansøgt om fredningsnævnets dispensation/tilladelse til rydning af dels op mod 14,2 ha bjergfyr (plantet 1927) og dels tilgrænsende selvsåede bjergfyr i et nærmere angivet areal nord for Råbjerg Mile. Det er oplyst, at arealet er beliggende på matr.nr. 2 b Starholm, Skagen, umiddelbart syd for Kandestederne.

Området ligger på grænsen mellem de områder, der er omfattet af henholdsvis Overfredningsnævnets kendelse af 24. marts 1976 om fredning af Kandestederne og Overfredningsnævnets kendelse af 5. december 1962 om fredning af Råbjerg Mile med omgivelser. Ifølge begge kendelser kan selvsåede bjergfyr fjernes med fredningsnævnets tilladelse.

En rydning af de plantede bjergfyr er ikke beskrevet i kendelserne, men vil kunne ske ved en dispensation fra fredningsnævnet, idet den ikke strider imod fredningernes formål.

Til brug for sagens behandling har fredningsnævnet den 27. marts 2000 udbedt sig udtalelser fra Nordjyllands Amt, Skagen Kommune og Danmarks Naturfredningsforening. Kopi af de pågældendes besvarelser af 28. april, 1. maj og 15. juni 2000 vedlægges til orientering.

Jeg skal herved meddele, at et enigt fredningsnævn ved skriftlig votering har vedtaget at meddele henholdsvis tilladelse og dispensation til de ansøgte rydninger.

Det er vilkår for tilladelsen/dispensationen, at der under arbejdet holdes ryddeligt, at naturen skånes mest muligt, og at der ikke bliver hjulspor efter maskinbrug. Hvis der opstår skader på naturen, skal disse udbedres og naturlig vegetation retableres hurtigst muligt.

Tilladelsen/dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år.

Med venlig hilsen

Munk-Petersen.

Miljø- og Ener
NS 1996 1211/14-0009

Akt. nr. 60